

Analiza razvojnih možnosti v obdobju 1981—1985

V analizah razvojnih možnosti in izdelave osnovnih smernic bodočega razvoja v obdobju 1981—1985 se moramo najprej ozreti nazaj na že doseženo.

Res je, da nam na nekaterih področjih ni uspelo doseči zastavljenih ciljev, vendar pa odstopanja niso tako velika, da bi vzbujala malodušje ali nezaupanja. Ne smemo prezreti, da so tudi druge delovne organizacije in da je tudi svetovno gospodarstvo, preživljalo v tem obdobju manjše krizne situacije. Za obdobje 1976—1980 smo načrtovali, da bo družbeni proizvod dosegel povprečno letno stopnjo rasti 12,1%. V prvih štirih letih je bila stopnja rasti za celo DO (za leto 1979 velja plan), večja kot smo planirali, kar je gotovo rezultat večje produktivnosti, večjega zaposlovanja kot smo planirali, vlaganj, ki smo jih opravili v tem obdobju ter prav gotovo sorazmerno skromno planiranih rasti pod vtisom gospodarske depresije v letih 1974/75, ki je nato v letu 1976 razmeroma naglo prešla v obdobje naraščajoče konjunkturo. Konjunktura je vplivala na povečanje obsega proizvodnje tako, da so se proizvodne zmogljivosti začele boljše izkoriščati, kar je hkrati vplivalo tudi na povečanje produktivnosti dela.

Hkrati s tržnim preokretom v letu 1975/76 je nastopilo tudi obdobje intenzivnega investiranja v masivno pohištvo, plošče, vrata, skladišče izdelkov, obloge, rekonstrukcijo Podnart, trgovino v Zagrebu in Murski Soboti, računalniško opremo in upravne prostore, v pripravi pa je investicija v mehanizirano lesno skladišče Rečica, rekonstrukcija proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v Mojstrani, proizvodno skladišče pohištva in kotlovnico. V naslednjem obdobju bo zelo pomembno, da bomo že vložena sredstva tudi resnično aktivirali, posebno v pohištvo v Bohinju in rekonstruiranem obratu v Podnartu.

Povprečna stopnja rasti zaposlovanja v DO LIP Bled je v obdobju 1976/79 4,7%, planirana pa 3%. Vse TO, razen trgovine in DSSS, so presegle predvideno rast zaposlovanja, nekaj zaradi novih programov (pohištvo) ter nekaj zaradi prehitvevanja. Računamo, da v letu 1980 ne bi smeli preseči 1,5% rasti zaposlovanja. Ugodna je ugotovitev, da je zaposlovanje v DSSS naraščalo počasneje (planirana stopnja rasti 1,8%, dosežena 1,2%).

Pomemben pokazatelj gospodarjenja je tudi devizna bilanca. Pokaže nam stopnjo vključenosti v mednarodno gospodarstvo. Naša izvozno uvozna aktivnost je bila v tem srednjeročnem obdobju sorazmerno velika, saj predstavlja izvoz približno 1/4 celotne vrednosti prodaje, kljub spremenjeni strukturi, saj smo prej izvažali žag. les, danes pa skoraj izključno končne izdelke.

OSNOVNE SMERNICE ZA LETO 1981—1985

Surovinsko pokritje

V tekočem srednjeročnem obdobju smo na novo uvedli proizvodnjo masivnega sobnega pohištva kot rezultat naporov za boljše vrednotenje območne kvalitete surovine. Ta proizvodnja sedaj troši ca. 5000 m³ kvalitetnega žaganega lesa, v letu 1985 pa je pričakovati potrošnjo najmanj 6.000 m³ kvalitetnega lesa, poleg tega je računati na večjo potrošnjo pri predelavi v stavbeno pohištvo (vhodna in garažna vrata in povečan obseg sobnih vrat), deloma povečan obseg proizvodnje opažnih plošč in lokalno porabo.

Za povečano porabo bo potrebno angažirati poleg obstoječe proizvodnje še predelavo drobnega okroglega lesa, za katerega ocenjujemo, da ga je na celem področju nekako 10.000 do 12.000 m³ in trajnejšo ter trdno povezavo s kupci naših proizvodov (SLOVENILES, EKSPORT-DRVO, JUGODRVO in drugi) tudi kot dobavitelji žaganega lesa.

Za dobavo ivernih plošč in lesonita je skleniti sporazume o medsebojnih dobavah surovine (iverje) in polizdelkov.

Z drugimi dobavitelji surovin (eksotični les, laki, lepila, embalaža, okovje) pa sporazume o deviznem pokritju oziroma dobavi surovin.

Kadrovska problematika in zaposlovanje delavcev

Z izboljšanjem organiziranosti in posodabljanjem tehnoloških postopkov je potrebno zagotoviti, da stopnja rasti zaposlovanja ne bo večja kot je naravni prirastek prebivalstva. Izjema od tega načela je lahko le odpiranje novih poslovalnic trgovine izven regije.

Izdelati je kvaliteten in konkreten plan kadrov, izobraževanja in kadrovanja za obdobje 1981—1985.

Delitev proizvodnega programa

a) v SOZD-u

V srednjeročnem obdobju 1981—1985 je predvideti, da bo realizirana delitev programa sobnih, vhodnih ter garažnih vrat in oken med JELOVICO in LIP ter predvideti z investicijskimi programi posodobitev teh proizvodov, ki bodo morale prevzeti tudi alimentacijo jelovskih trgovin.

b) v DO

Delitev dela v principu ostane taka kot je bila postavljena že v preteklosti s tem, da naj se predvidi, da po rekonstrukciji obrata za proizvodnjo vhodnih

in garažnih vrat prevzame ta TO tudi proizvodnjo dviznih garažnih vrat.

V TO »Tomaž Godec« pa, da se kovinski obrat izloči v novo TO, najverjetneje FILBO, ki naj bi postal TO LIP-a in razvije proizvodnjo transportnih sredstev za lesno industrijo (transport polizdelkov in odpadkov) in na ta način z zmanjšanjem uvoza te opreme doprinese svoj delež k izboljšanju jugoslovanske devizne bilance.

Produktivnost

Z ozirom na omejene možnosti zaposlovanja bo potrebno v novem srednjeročnem obdobju doseči sorazmerno visoko stopnjo povečanja produktivnosti, da bomo dosegli ustrezen razvoj. V planu nai bo po možnosti razvidno, koliko se bo povečevala produktivnost na račun novih vlaganj, koliko z boljšo organizacijo oziroma zamenjavo programov in kooperacijami ter boljšim izkoriščanjem delovnega časa.

Izvoz — uvoz

Našo aktivno izvozno-uvozno bilanco moramo zadržati in predvideti letno stopnjo rasti izvoza najmanj 5% in stopnjo uvoza največ (skupno z opremo) 3%.

Pri izvozno-uvozni bilanci je upoštevati, da bomo morali pokrивati z deviznimi sredstvi tudi dobavitelje surovin (hlodi, žag. les, eksote, lepila, laki itd.).

Prodajno funkcijo kot celoto v tem obdobju ustrezno organizirati.

Razvoj proizvodnje

Skupščina združenja lesarstva Slovenije je v juniju 1979 sprejela osnove razvoja proizvodnje v TO lesarstva Slovenije v obdobju 1981—1985 kot oceno možnih stopenj rasti posamezne vr-

ste lesarske proizvodnje v Sloveniji:

- Možna letna stopnja rasti:
 1. proizvodnja žaganega lesa 1,0—1,5 %
 2. proizvodnja opažnih in vezanih plošč 4 %
 3. proizvodnja lesenega pohištva 7 %
 4. proizvodnja elementov za gradbeništvo (stavb. pohištvo) 5 %

Največja možna stopnja povečanja zaposlenih 2 %

Predlagam, da z ozirom na vključevanje drobnega lesa in delitve programa z JELOVICO pri nas predvidimo sledeče letne stopnje rasti proizvodnje:

	letna stopnja rasti v %
— proizvodnja žag. lesa	1 %
— proizvodnja žag. lesa in drobnega lesa	
(Nova proizvodnja)	let. proizvod. 6.000 m ³

— proizvodnja opažnih plošč	3,1 %
— proizvodnja sobnih vrat	7 %
— proizvodnja vhodnih in garažnih vrat	9 %
— proizvodnja oblog	1,1 %
— proizvodnja embalaže	1,3 %
— proizvodnja ISO-SPAN-a	3,2 %
— kovinski izdelki (transportna sredstva, stroji)	11 %
— masivno sobno pohištvo	6 %
— lahke predelne stene	
(nova proizvodnja)	30.000 m ² (let. proizvod.)

Investicijska vlaganja

Investicijske programe bodo TO medsebojno usklajevale v nadaljevanje na 2. strani

Dražgoše so hribovska vas v Selški dolini visoko nad Železniki. Letošnje leto praznujemo 38-letnico legendarne Dražgoške bitke, katera je bila v začetku januarja 1942. leta. Cankarjev bataljon je na čelu z Ilijevo skupino udaril na Nemce, ki so z vseh strani obkoljevali vasico. Partizani so se zelo pogumno bojevali. Sovražnik je tudi drugi dan zman napadal uporno vas. Tretji dan bojev so se Nemci maščevali nad prebivalci. Zažgali so hiše, ustrelili so talce. Najstarejšemu je bilo 70 let, najmlajšemu pa komaj enajst. Dražgoše so danes obnovljene. Ponosno se dviga spomenik padlim na griču. Partizanske zgodbe iz teh junaških dni bodo živele v narodu še naprej. V vzgled nam bo ljubezen, s katero so borci branili našo zemljo.

Sklepi samoupravnih organov

DS DO (18. 12. 1979)

1. Po ugotovljenih pripombah je potrdil oceni novosistemiziranih del in nalog v DSSS:

- pomožne kuharice 150 točk
- razmnoževalca dokumentov 141 točk

V javno obravnavo pa je dal ocenitev novosistemiziranih del in nalog v TO Rečica (obrat vrata)

2. Na predlog odbora za organizacijo, kadre in stanovanja je spremenil dolgoročno stanovanjsko posojilo Janeza Sodje, sedaj zaposlenega pri GG Bled, v kratkoročno, z odplačilom 10.000 din letno in 4 % obrestno mero.

3. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval — predlog smernic za srednjeročni plan 1981—1985 — samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi za izgradnjo in poslovanje mehanizirane lesnega skladišča Rečica — pravilnik o inventuri

4. Po obravnavi predloga odstopa deviznih pravic je sprejel samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev z Rdečo dvorano Velenje, Almiro Radovljica, Suknom Zapuže in tovarno pohištva Stil Koper.

5. Potrdil je poročilo sektorja za organizacijo poslovanja, plan in analize o poteku dela priprave kataloga del in nalog.

Odbor za gospodarjenje (14. 12. 1979)

1. Pregledal je poročilo komisije, ki je pregledala predlog Janez Skaliča iz TO Rečica o namestitvi rezkarja na robni furnirki Homag za dimenzioniranje vezane plošče na oblogi SM.

Komisija je smatrala, da predloga ne more obravnavati kot inovacijo, odnosno kot izboljšavo delovnega postopka kot navaja predlagatelj, temveč le kot koristni predlog ob času izbire stroja, za kar pa ni bila predložena prijava.

Zaradi pomanjkljivih dokazov in odmaknjenosti dogodkov odbor o zadevi ni mogel detaljno razpravljati. Smatral pa je, da je tov. Skalič s svojo idejo, s tem pa tudi s prizadevanostjo sodeloval v izboljšanju tega tehnološkega postopka. Odbor ga je nagradil z enkratno nagrado v višini 2.000,— din.

Zavzel pa je stališče, da v bodoče ne bo obravnaval primerov, ki ne bodo pismeno dokumentirani in bodo časovno odmaknjeni od dogodkov.

2. Pregledal je natečaj, ki ga je razpisala Občinska raziskovalna skupnost občine Radovljica za dosežke na področju inovatorstva. Proučil je tudi pogoje za udeležbo na natečaju in ugotovil, da med predlogi v letu 1978 ni bilo dosežka, da bi se na natečaj lahko odzvali.

3. Obravnaval je poročilo o izpolnjenem srednjeročnem programu 1976—1979.

DS TO »Tomaž Godec« (20. 12. 1979)

1. DS TO je sprejel spremembe oz. dopolnitve sestava inventurnih komisij.

2. DS TO je ugotovil, da je bila obravnava in sprejetje periodičnega obračuna I—IX 1979 pravilno izvedena in da so ga vse samoupravne delovne skupine potrdile.

3. Na podlagi obravnave analize izvršitve srednjeročnega plana 1976—1979 so bili sprejeti sklepi:

— Zaradi prekoračenja predvidene stopnje rasti zaposlovanja se v letu 1980 ne sme povečati število zaposlenih

— V letu 1980 moramo povečati produktivnost dela, ki ostaja za planskimi predvidevanji, posebno v obratu pohištvo.

— DS TO ugotavlja, da v ostalih planskih predvidevanjih ni velikih odstopanj, da pa v primerjavi z doseženimi rezultati ostalih TO zaostajamo, zato je potrebno vložiti vse, da se v letu 1980 rezultati izboljšajo.

4. Na osnovi obravnave daje DS TO Samoupravni sporazum o merilih in pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1980 v 15-dnevno javno obravnavo.

5. Potrdi se odprodaja osnovnih sredstev po predloženem spisku. Za odprodajo je zadolžen oddelek za investicije in vzdrževanje.

6. Na osnovi obravnave daje DS TO Samoupravni sporazum o združevanju sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva Slovenije v 15-dnevno javno obravnavo.

7. DS TO je potrdil poročilo zadnje seje odbora samoupravne delavske kontrole.

8. DS TO potrjuje Samoupravni sporazum o izvajanju skupnih nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozastite KS Boh. Bistrica

Za podpisnika se imenuje direktor TO.

9. DS TO sprejme sklep o izdelavi načrta mobilizacije.

10. DS TO na osnovi obravnave potrjuje načrt proizvodnje v vojnih razmerah.

11. DS TO potrjuje osnutek smernic in pripombe na osnutek smernic za srednjeročni plan KS Boh. Bistrica.

12. Na podlagi obravnave DS TO sprejme smernice razvoja območne SIS za PTT promet Kranj.

13. Za delegata v konferenco Ljubljanske banke, Poslovne cnote Radovljica, je DS TO na predlog IO ZS, izvolil tov. Veber Anico.

14. Na podlagi obravnave DS TO potrjuje cenik elementov za izdelavo vidnih betonskih površin in fasadnih odrov, z veljavnostjo od 20. decembra 1979 dalje.

15. DS TO daje soglasje k investiciji v centralno mehanizirano skladišče Rečica.

16. DS TO potrjuje predlog sklepa odbora za delovna razmerja o prerazporeditvi tov. Marije Smukavec na opravljanje del in nalog »ročno brušenje izdelkov« v obratu pohištvo in sicer v smislu 112. člena SS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in razdelitev sredstev za OD v DO LIP Bled.

17. Prošnja fokalne skupine Bohinj za brezplačno odobritev cca 160 m² opaža se odstopi v reševanje Odboru za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje s priporočilom, da se jo ugodno reši.

18. Potrdi se predlog nabave osnovnega sredstva: »stroja za vezavo s plastičnih trakom« za potrebe krojilnice.

hišnih priključkih. Zaradi tega je pritisk v ceveh slab, veliko dragocene vode pa odteka in zamočvirja okolico.

Za urejeno preskrbo z živili in drugimi potrebščinami bo potrebno izgraditi na območju Sp. Gorij sodobni trgovski center. Lokacija tega je sporna. Zato bo potrebno s pametno odločitvijo najti najboljšo rešitev.

Nesprejemljiva so mnenja in odločitve, da cestišče od gostilne Mini v dolžini nekaj nad sto metrov ne bo asfaltirano aradi tega, ker še ni urejen zazidalni načrt. Na to prometnico, ki je že dolgo v zelo slabem stanju, je že sedaj vezanih več kot petdeset družin. Zazidalno je ta okoliš zaključen in je nerazumljivo, zakaj ne bi uredili cestišča in seveda okolice blokov, ki je neurejena.

Preprečitev gradnje samskega doma za gozdne delavce na območju KS Bled še ne pomeni, da je ta sprejemljiva na območju KS Gorje. Ob takih težnjah se čutimo krajani KS Gorje v zapostavljenem in podrejenem položaju. Razen tega smatramo, da je taka gradnja veliko bolj problematična na tako občutljivem kraju kot je vas Gorje.

Srednjeročni plan investiranja bo moral obravnavati še širši krog krajanov skupno s političnimi faktorji. Važno pri vseh prizadevanjih pa bo, da se določijo vrstni red investiranja v določene namene za najboljše reševanje potreb krajanov. Pri tem pa bo treba upoštevati število gospodinjstev na določenem območju. Važen pa bo tudi vrstni red po vrsti gradnje (voda, ceste, otroško varstvo, požarna varnost, telefon in podobno). Vse te momente bo treba upoštevati in reševati najnujnejše komunalne probleme čimvečjemu številu krajanov.

Taka in podobna dogovarjanja, iskanja najboljših rešitev bo treba obravnavati tudi na vaških odborih, kjer bo poleg seznanjanja krajanov o problematiki kraja potrebno tudi tesnejše sodelovanje za reševanje problemov.

Sodelovanje in pomoč TO na območju KS in izven njega bo vplivalo na zadovoljivejše reševanje problemov in razvoj kraja.

Dobro tretjino življenja navsezadnje krajan le živimo v nekem kraju. Zato še zdaleč ni vseeno, kako je ta kraj urejen. Opazka na zboru, da planiranje del na področju KS ni tako pomembno kot v DO, ni prepričljiva. Če bomo krajan imeli urejeno življenje v kraju, kjer živimo, bomo tudi lažje planirali in plane izpolnjevali v organizaciji, kjer smo zaposleni.

Tand

Torej je bila tudi planirana poraba glavnih materialov povsod presežena, razen v TO Mojstrana, kjer se je predvidevala izdelava vhodnih vrat iz smrekovega lesa, kar pa bo realizirano šele v letu 1980.

Prodaja preko laštih prodajal je rasla po povprečni letni stopnji rasti 30,4 % in znaša v letu 1979 še 20 % celotne prodaje. V letu 1980 pa je predvideno odprtje še ene poslovalnice.

Kakor so različne stopnje rasti proizvodnje — prodaje, tako je različna tudi stopnja rasti osebnih dohodkov, ki so po TO rasli takole:

TO	povprečna let. stopnja rasti
»Tomaž Godec«, Boh. Bistrica	20,4 %
Rečica	23,5 %
Mojstrana	19,0 %
Podnart	21,0 %
Trgovina	17,6 %
DSSS	22,8 %
DO LIP	21,5 %

Torej je rast OD v skladu z rezultati. Nekoliko navzkriž je rezultat le v TO trgovina (prodaja — 30,4 %, OD 17,6 %). Vendar moramo tu upoštevati, da se s povečanjem zaposlenih bistveno znižuje povprečni OD (1 dir. na 14 zaposlenih ali 23 zaposlenih).

V obravnavanem obdobju smo tudi veliko investirali in sicer v masivno pohištvo, plošče, sobna vrata, skladišče izdelkov, obloge, rekonstrukcijo Podnarta, trgovino v Zagrebu in Murski Soboti, računalniško opremo in upravne prostore. V naslednjem letu pa je predvidena investicija v mehanizirano lesno skladišče Rečica, rekonstrukcijo proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v Mojstrani, gradnjo proizvodnega skladišča pohištva in kotlovnice.

P. D.

Krajevni problemi obvezujejo krajan

Na zboru krajanov Krajevne skupnosti Gorje smo obravnavali predloge razvoja KS v naslednjih letih. Srednjeročni načrt predvideva določene gradnje, dograditve na območju KS. Smotno planiranje teh bo pomembno za normalni razvoj kraja.

Žal je bila prisotnost krajanov na zboru majhna. Prisotni so bili predvsem tisti, ki nimajo

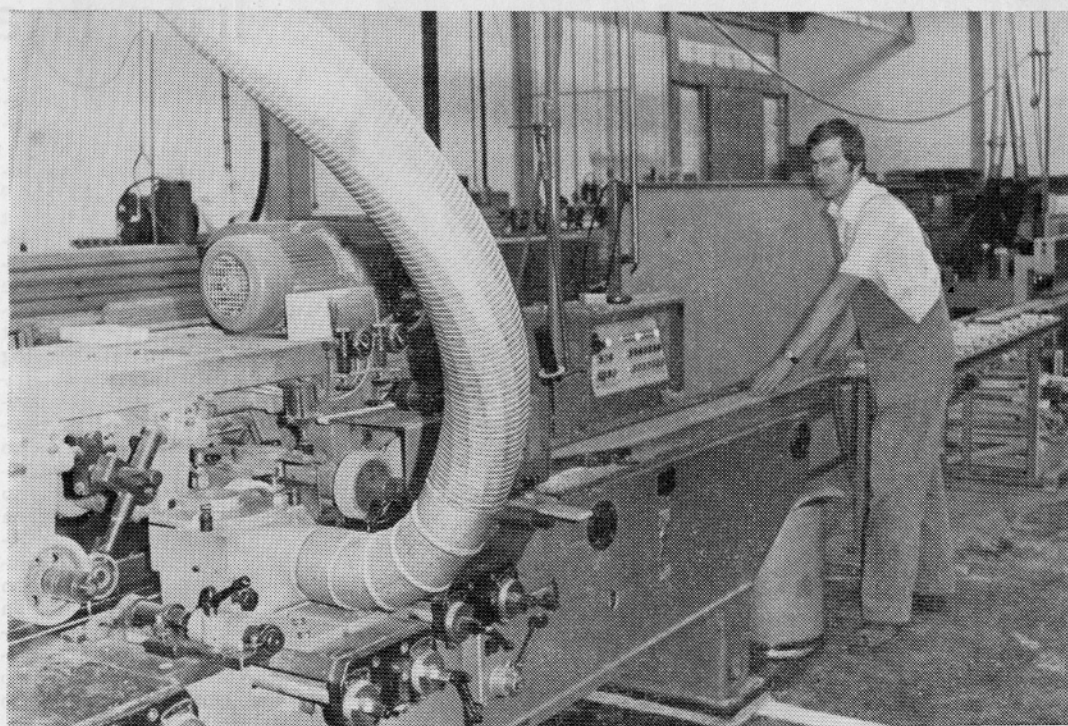
urejenih komunalnih problemov, kot je preskrba z vodo, slabe cestne povezave, neurejena preskrba z živili in drugimi potrebščinami in podobno. Majhna udeležba na zboru, sebično stanje ob strani tistih, ki imajo te probleme že urejene, vsekakor ni v čast krajanom. Prav tako ni na mestu odsotnost zastopnikov TO, ki imajo svoje obrate

na področju KS. Več sodelovanja med TO in odgovornimi činitelji KS bo moralo biti tako na političnem, gospodarskem, kulturnem in varstvenem področju. Ta povezava pa ne bo smela biti omejena, temveč razširjena tudi na KS izven območja KS.

Preko sto delavcev KS Gorje je npr. zaposlenih v TO, lesna predelava Rečica, LIP Bled. S tem v zvezi se formirajo tudi sredstva, s katerimi razpolaga KS. Po drugi strani pa je potrebno sodelovanje z zunanjimi TO tudi na političnem področju.

V bodoče bo važno povezovanje z ustanovami za varstvo otrok. Potrebna bodo dogovarjanja o smotnem urejanju prometnega režima. Še naprej bo potrebno krepiti sodelovanje pri načrtovanju in konkretnem sodelovanju obrambnih požarnovarnostnih priprav.

Prizadeti krajanji so na zboru negodovali zaradi neurejenih razmer preskrbe z vodo. Zaselek Zatrata še nima vodovoda. V nekaterih predelih te večkrat manjka. Vodovodne cevi so na posameznih odsekih dotrajane, tako na glavnih vodih, kot na

Profiliranje elementov za suhomontažni podboj TO Rečica (foto Ažman)

Franc, Mandeljc Jože, Sinkovič Janja, Ravnik Janez, Knežević Stana, Urbančič Milena, Poklukar Milan

iz TO Podnart

Rozman Janez, Miklavčič Jože, Štajer Dušan, Tomažin Janez, Lušina Rudi, Eržen Rudolf, Intihar Jože, Miklavčič Stanko, Dolenc Janez, Čufar Franc

iz TO Mojstrana

Bratina Stane, Janša Mila, Lobjec Miro, Makovec Jože, Matjaž Jože, Mavko Jerca, Šepc Jakob, Urbas Zvone, Zukič Samka

iz TO Trgovina:

Gričar Marija, Znidar Anton, Sorli Otorino, Prešeren Milena

iz DSSS:

Debelak Peter, Blažič Henrik, Bajt Franc, Kraigher Ciril, Pretnar Marjana, Muri Brigita, Frelih Nada, Iskra Anton

Odbor RK Boh. Bistrica nam je poslal zahvalno pismo. Se posebej se zahvaljujejo krvodajalcem in jim želijo zdravja in delovnih uspehov v letu 1980. Prav tako je tudi naša želja.

Tudi v prihodnje naj nas spremlja misel, da je prav krvodajalstvo človekova vrednota, s katero se odraža veličina človekove solidarnosti.

SI

Za Dan republike so v Gorjah odprli prenovljen otroški vrtec. V njem so štirje veliki in preurejeni prostori za naše najmlajše. Stavba lahko sprejme 110 otrok. Preuredili so tudi kuhinjo, garderobne in sanitarne prostore. Ostrešje je v celoti preurejeno in krito z novimi strešniki.

Gradbena dela je izvajalo Gradbeno podjetje iz Bohinja, pleskarska in obrtna dela pa Splošno obrtno podjetje Bled, Grad z Bleda. Dela je financiral Zavod za otroško varstvo Radovljica.

Jože Ambrožič

V začeto novo leto 1980!

Mimo so praznični dnevi. Prvi dan novega leta smo pričakali doma ali pa kod drugod. Zaželeli smo vsem vse najlepše in najboljše za letošnjih 366 dni. Kaj pričakujemo od leta, ki je še

ali že veste...

NEVARNOST ENERGIJE

Kanadski strokovnjak za nadzor nad jedrsko energijo — Herbert Inhaber je v svoji raziskavi temeljito proučil in ovrednotil nevarnosti raznih vrst energij.

Podlaga za njegovo raziskovanje so mu bili viri iz statistike. Pri tem je povzel zaključke po nesrečah in izgubljenih dnevih, ki so jim vzroki tudi različne energije.

Naslednja preglednica kaže, koliko izgubljenih dni dajejo razne energije, zaradi česar ljudje izostajajo z dela:

VIRI ENERGIJE	Izgubljeni človekovi dnevi
Premog	2.800
Nafta	1.700
Metanol iz lesa	1.200
Veter (se pretvori v elektriko)	1.000
Sonce (fotoel. pretvorba)	800
Morje (valovi)	30
Jedrski reaktorji	10
Zemeljski plin	6

Vesna

kot prazna, nepopisana knjiga pred nami?

Pričakovati moramo največ, vzporedno s hotenji in željami pa mnogo uresničiti in narediti. Lani je bilo gospodarsko zelo dobro, osebni dohodki pa razveseljivi.

Kdo ve, kako pa bo letos? Lani je bilo tako v naši deželi kakor povsod drugod po svetu leto varčevanja, naftna kriza je zajela vse države. Na Bližnjem vzhodu je bilo političnih pretresov vedno več in se še nadaljujejo. Ostrijo se situacije med velikimi silami.

Lepo in zelo prav bi bilo, da bi znali bolj vrednotiti kruh, ki nam ga reže naša delovna organizacija. Potrudimo se z delom v največji možni meri.

O disciplini in redu med vsemi delovnimi skupinami je vse premalo napisanega in izgovorjenega. Na to bi morali sproti opozarjati, da ne bo kasnejšega izgovaranja in prerekanja.

Vračajmo se vsak dan na delo z voljo, zadovoljni bomo vsi skupaj in na koncu bomo lahko rekli, da je bilo dobro.

Takšne so naše želje, namenjene vsakomur za novo začeto leto 1980!

Vesna

Slavko Staroverski (foto Rozman)

Novo ime vojašnice v Radovljici

V okviru praznovanja dneva JLA in ljudske obrambe je bila v vojašnici v Radovljici velika slovesnost. Vojašnico so poimenovali po narodnem heroju Antonu Dežmanu-Tončku in odkrili njegov doprni kip, delo jeseniškega umetnika Jake Torkarja.

Narodni heroj Anton Dežman-Tonček, prvoborec, udeleženec legendarne dražgoške bitke in general JLA je bil doma iz Lesc.

Med soborci in občani je bil zelo priljubljen in cenjen.

Na slavnosti je bil govornik predsednik ZB občine Radovljica tov. Slavko Staroverski. Izveden je bil tudi bogat kulturni program.

Proslave se je udeležilo veliko predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter ostalih privalcev.

Blažević

Rudolf Hribernik-Svarun odkriva spomenik (foto Rozman)

Zatrnik nekdaj in danes

Na jasi vzhodnega pobočja mogočne poključke planote, 900 metrov nad morjem, osem kilometrov oddaljen od Bleda, leži Zatrnik. Po izročilih je v fevdalni dobi tam živel le en sam gospodar, ki so se mu v zakonu rodili trije sinovi. To so bili Anže, Adam in Martin. Mož je kasneje izročil svoje obširno posestvo na tri enake dele. Tako so nastale tri še vedno mogočne kmetije, nova stanovanjska in gospodarska poslopja. Poimenovali so jih kar po imenih sinov. Tako se še danes pravi pri Adamovcu (Pretnar), pri Anžku (Urevc) in pri Martinovcu (Lah). V oklepajih so priimki današnjih gospodarjev.

Edini trdni kmet na Zatrniku je le še Adamovc. Pri Anžku, kjer je bilo rojenih kar dvanajst otrok, sedaj celotno posestvo obnavlja sin Florjan, ki tudi računa na kmečki turizem. Pri Martinovcu so že nekaj odprodali in se tu pojavljajo drugi ljudje.

Med vojno je Zatrnik že leta 1941. gostil prve partizane. Prvi partizani so se iz Gorij preko Zatrnika in Mrzlega studenca pomikali na znano vstajo, ki so jo nameravali izvesti v Bohinju. Vendar do nje ni prišlo zaradi izdaje in drugih okoliščin. Zato so se gorjanski prvoborci spet vračali preko Zatrnika na svoje domove v Gorje. Večino le-teh pa so Nemci potem aretirali in jih odpeljali v kazenska taborišča, iz katerih se jih mnogo ni nikoli več vrnilo v rodne Gorje.

Sicer pa se med vojno partizani nikdar niso dalj časa zadrževali na Zatrniku. Kraj je bil preveč izpostavljen in lahko dostopen nemškimi motoriziranim enotam. Vendar so Nemci slutili partizane v bližini, zato so 13. marca 1942. Zatrnik skoraj izpraznili. Izselili so vse, tako da sta na Zatrniku ostali le dve družini.

Danes je Zatrnik znan predvsem kot smučarsko rekreacijsko središče, s katerim si je Bled pridobil tudi zimsko sezono. Pred leti so namreč na Zatrniku izsekali in očistili precejšnja pobočja in postavili tjakaj vlečnice in sedežnice. Zatrnik je lahko dostopen po lepi asfaltni cesti prav do žičnic, primeren pa je za smuko vrhunskim kot začetnim ljubiteljem smučanja. Obljubljajo, da bo letos boljše preskrbljeno s potrežbo, pridobili pa so tudi nekaj parkirnih prostorov, tako da lahko parkira okrog 900 vozil.

Jože Ambrožič

Robot — pomoč v prihodnosti

Ameriški strokovnjak za elektroniko Anthony Riechelt, je v osmih letih zelo trdega dela izumil KLATU-ja — robota, ki naj bi bil pomoč pri gospodinjstvih. V našem denarju je cena 80.000 dinarjev, predvidevajo pa, da bo do leta 2000 na ameriškem trgu že osem milijonov teh ali podobnih primerkov.

Umetni možič ali KLATU se giblje po stanovanju, vtisnjen ima spominsko geometrične razsežnosti stanovanja, izreče pa precej besed. Varuje stanovanje pred tatovi.

Seveda se sprašujemo, kako kvalitetno bodo oziroma so zgrajeni programi v robotu, ki posnemajo človekovo obnašanje. Naš razum je zelo vsestranski in zapleten. Naučiti se moramo, zakaj se roboti zmotijo.

Upajmo pa, da bodo tehnični dosežki kot so roboti res v prid in v pomoč kakor kovinasti strežaji.

Vesna

25 let smuških tekov

Letošnje leto bohinjski organizatorji velikih mednarodnih FIS »A« tekmovanj v smučarskih tekih praznujejo svojevester jubilej — 25. tekmovanje. Tekmovalke in tekmovalci iz Avstrije, Italije, Švice, Francije, ČSSR Sovjetske zveze, Bolgarije, Romunije, Poljske, DDR, Madžarske, ZRN, Liechtensteina in Jugoslavije se bodo pomerili v naslednjih kategorijah:

Člani	15 km
Štafete 3 x 10 km	
Članice	10 km
Štafete 3 x 5 km	
Mladinci	10 km
Štafete 3 x 10 km	

Bohinjski organizatorji so se že od vsega začetka trudili, da bi bila prireditev uvrščena v mednarodni FIS koledar zimsko športnih prireditev. To jim je uspelo šele v letu 1966, s čemer so pričeli tudi v Bohinju nastopati veliki asi smučškega teka, nosilci svetovnih naslovov in olimpijskih kolajn. Na bohinjskih smučinah so nastopali olimpijski zmagovalci in zmagovalke kot so Norvežanke Mördre, Dahle, Arfles, Švedinje Lindqvist, Petrusson, Hansson, ki so osvojile olimpijska odličja na olimpijadi leta 1968 in 1972, olimpijski zmagovalci v posameznih

la uvrstiti pod deseto mesto, to pa je bilo tudi vse, saj so bili krepko nad 15. mestom: če pa je bila številčno močnejša konkurenca, pa celo nad dvajsetim mestom. Veliko slabše je še v ženski konkurenci, tu pa ima Jugoslavija še slabšo kvaliteto. Vsako leto pa nas razveselijo mladi tekmovalci, ki začnejo v mladinski konkurenci. Večino tekem, kar jih je bilo pri nas, so zmagovali, pa čeprav ni bila slaba konkurenca. Kalan, Dornik, Jakopič, Djuričič, Čarman so imena, ki so bila večkrat na zmagovalnem odru v konkurenci mladincev, ko pa so prerasli v člansko konkurenco, pa je bilo njihovih uspehov konec.

Organizatorji upajo, da bo 25. jubilejno mednarodno FIS »A« tekmovanje v smučarskih tekih, ki se iz leta v leto bori tudi za vstop v ciklus tekmovanj za svetovni pokal tekačev, uspelo po organizaciji kot po udeležbi dobrih tekmovalcev iz tujine in kar največji uspeh jugoslovanskih tekmovalcev, ki bodo na tem tekmovanju sami odločali o potovanju na olimpijske igre v Ameriko.

Jugoslovanska štafeta 3 x 10 km

mas (DDR) 28.48,67, 4. Purro Hans (SUI) 29.00,65, 5. Podlogar Dušan (JUG) 29.25,05, 6. Henriët Guy (FRA) 29.33,13, 7. Blažko Milan (CSF) 29.33,37, 8. Locatelli Dominike (FRA) 29.36,13, 9. Schroder Frank (DDR) 29.36,85, 10. Wicht Peter (DDR) 29.37,26, 13. Kršinar Jani (JUG) 30.08,40, 14. Klemenčič Jože (JUG) 30.09,08, 24. Kustec Stefan (JUG), 25. Vidmar Marjan (JUG), 31. Sušnik Ivan (JUG), 32. Gracer Miro (JUG), 34. Lebar Miro (JUG), 35. Žerjav Jure (JUG), 36. Verovšek Mirko (JUG), 37. Lapajne Mirko (JUG), 38. Gregorič Peter (JUG), 39. Orešek Brane (JUG), 40. Trstenjak Branko (JUG), 42. Pustovrh Jani (JUG), 43. Zupan Tine (JUG), 45. Česnik Tomaž (JUG), 46. Lipovšek Bojan (JUG), 47. Vocovnik Silvo (JUG), 48. Kožuh Bojan (JUG), 49. Jelenc Janez (JUG).

kljukar Vinko (JUG), 15. Bugar Marjan (JUG).

ŠTAFETE:

Članice (3 x 5 km)

1. DDR (58.37,20), 2. Soviet Union (59.18,30), 3. Czechoslovakia (59.49,46), 4. Jugoslavija I. (Munih Metka, Jelovčan Jeli, Mla-

REZULTATI:

Članice 5 km

1. Jung Kerstin (DDR) 16.12,88, 2. Leskovjanska Viera (CSF) 16.16,02, 3. Noack Ute (DDR) 16.17,83, 4. Witscher Beate (DDR) 16.19,60, 5. Ignjatovič Tatjana (SOV) 16.41,99, 6. Hanischova Heidi (CSF) 16.47,91, 7. Zakova Milada (CSF) 16.50,52, 8. Akvilova Elena (SOV) 16.56,26, 9. Jasnica Malgorzata (POL) 16.56,52, 10. Mlakar Jana (JUG) 16.57,70, 14. Munih Metka (JUG), 15. Jelovčan Jeli (JUG), 19. Smolnikar Tatjana (JUG), 22. Krničar Simona (JUG), 23. Sušina Mojca (JUG), 24. Martinovič Mirjam (JUG), 26. Čebulj Mojca (JUG), 27. Vrhovec Andreja (JUG), 30. Bučan Irena (JUG).

Mladinci 10 km

1. Djuričič Dušan (JUG) 28.29,62, 2. Schubert Andreas (DDR) 28.46,54, 3. Straube Tho-

Člani 15 km

1. Čarman Ivo (JUG) 42.48,04, 2. Tokarev Mihajl (SOV) 43.25,35, 3. Djuričič Tone (JUG) 43.53,95, 4. Ambuhl Joos (SUI) 44.10,08, 5. Pfeuti Fritz (SUI) 44.11,33, 6. Reberšak Janez (JUG) 44.13,11, 7. Ivantchev Milovch (BUL) 44.16,29, 8. Podlogar Cveto (JUG) 44.29,05, 9. Minev Miltcho (BUL) 44.40,57, 10. Cvajnar Bojan (JUG) 45.07,26, 12. Jelenc Maks (JUG), 13. Ivančič Franc (JUG), 14. Po-

kar Jana) 1.02.58,54, 5. Bulgaria (1.03.13,46), 8. Jugoslavija III (Martinovič, Vrhovec, Čebulj) 1.06.17,31, 9. Jugoslavija II (Sušina, Krničar, Smolnikar) 1.07.43,49.

Člani (3 x 10 km)

1. Soviet Union (1.44.17,70), 2. vija I (Čarman, Reberšak, Djuričič) 1.45.24,17, 4. Switzerland Bulgaria (1.45.05,21), 3. Jugoslava (1.47.51,92), 5. Jugoslavija II (Jelenc, Cvajnar, Podlogar) 1.50.13,87

Mladinci (3 x 10 km)

1. DDR (1.44.08,36), 2. France (1.45.33,35), 3. Czechoslovakia (1.46.54,92), 4. Jugoslavija I. (Podlogar, Kršinar, Djuričič D.) 1.47.41,57, 5. Poland (1.48.22,06), 6. Jugoslavija II (Vidmar, Kustec, Klemenčič) 1.51.45,47, 8. Jugoslavija III (Sušnik, Lebar, Gracer) 1.56.11,33, 9. Jugoslavija IV (Žerjav, Lapajne, Orešek) 1.59.26,58, 10. Jugoslavija V (Lipovšek, Jelenc, Zupan) 2.06.01,96.

ZJ

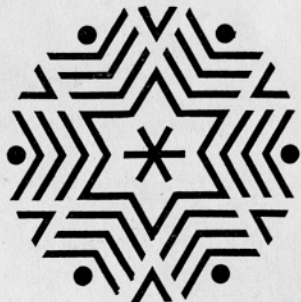

Naša najboljša tekmovalka Milena Kordež

Doslej so bile tovrstne smučarske prireditve zaradi objektivnih težav, predvsem pa zaradi pomanjknja snega v različnih krajih radovljiške in jese-niške občine. Na področju Ble-da — Pokljuke so bila tekmovanja organizirana 6-krat, v Mojstrani so bili tekmovanji samo dvakrat (1964 in 1965), v Bohinju (tekme so bile v Bohinjski Bistrici ali na Poljeh ali v Ukan-cu ali Pokljuki — Gorjuše) pa so bile 16-krat in letos, v jubilej-nem letu sedemnajstič. V zgodovini tega tekmovanja pa niso bila organizirana leta 1959 in 1974, ko vso zimo ni bilo snega niti v dolini niti na Pokljuki.

Dosedanja tekmovanja, kar jih je bilo v Bohinju so vodili naslednji predsedniki org. komiteja: Mencinger Franc 7 krat, Bajt Franc 3 krat in predsednik je tudi v jubilejni letošnji prireditvi, Rozman Janko 2 krat, po enkrat pa so bili Jere Franc, Rozman Franc in Repinc Franc. Tekmovalni odbor za izvedbo tekmovanja kakor za pripravo proge pa so vsako leto vodili Podlipnik Jože, Repinc Franc in Zvan Jože, ob sebi pa so vedno imeli neumorne Bohinjce, ki so s skupnimi močmi vedno dobro in v zadovoljstvo vseh organizirali vse prireditve, čeprav včasih v izredno težkih pogojih.

in štafetnih tekih Voronkov, Skobov, Simašev, Akentijev, vsi odlični tekači iz Sovjetske zveze, nosilec bronaste kolajne iz Sappora Švicar Hauser, odlične nemške tekmovalke Endler, Mrklas in svetovna prvakinja iz ČSSR Šimunkova ter odlični poljski tekač in svetovni prvak

Luzscek. Ni pozabiti tudi tekmovalk Pechmann, Schreiber in Rostock iz DDR in vzhodnonemški tekmovalci Grimmer, Klause in Hessler ter odlični italijanski tekmovalci Primus, Capitano, Kostner. Še in še bi lahko naštevali imena dobrih tujih tekmovalcev, žal pa moramo ugotoviti, da so naši najboljši tekmovalci vedno zaostajali za zmagovalci. Največ sta naredila tekača Seljak Roman in Filip Kalan, ki sta se v močni konkurenci uspe-

Franc Podlipnik (TO Tomaž Godec) v razgovoru z vodstvom reprezentance SZ

Bencinska kriza

S krizo bencinsko so nas privili,
da z avtom se ne bi vsak dan vozili.
da bi en vikend doma preživeli
in da zato bi deviz več imeli.

Janez svoj avto v garažo zapelje,
kjer bo počakal do konca nedelje.
V torek z biciklom se v službo odpravi,
par tisočakov zato manj zapravi.

Fonzetu avto kot zvesta je puška,
pa pred prepovedjo daje si duška.
Z avtom in ženo se daleč odpelje,
potem pa počiva preko nedelje.

Jože-privatnik se nič ne sekira,
saj ob mercedesu opla šofira,
vozi vse torke, četrike, nedelje,
če ne z mercedesom, z oplom se pelje.

Miha direktor ob naftni nervozi
s službenim avtom na vikend se vozi,
nič ga ne gane ta zvezna prepoved,
važna mu je le vremenska napoved.

Polde še najbolj pomaga državi,
on vse prepovedi mirno prebavi.
Njega le cena obutve nervira,
v tovarno na »šiht« kar peš jo mašira.

Tekmovanje tekačev iz SR Slovenije v počastitev obletnice zmage mrtvega bataljona na Pokljuki (foto Rozman)

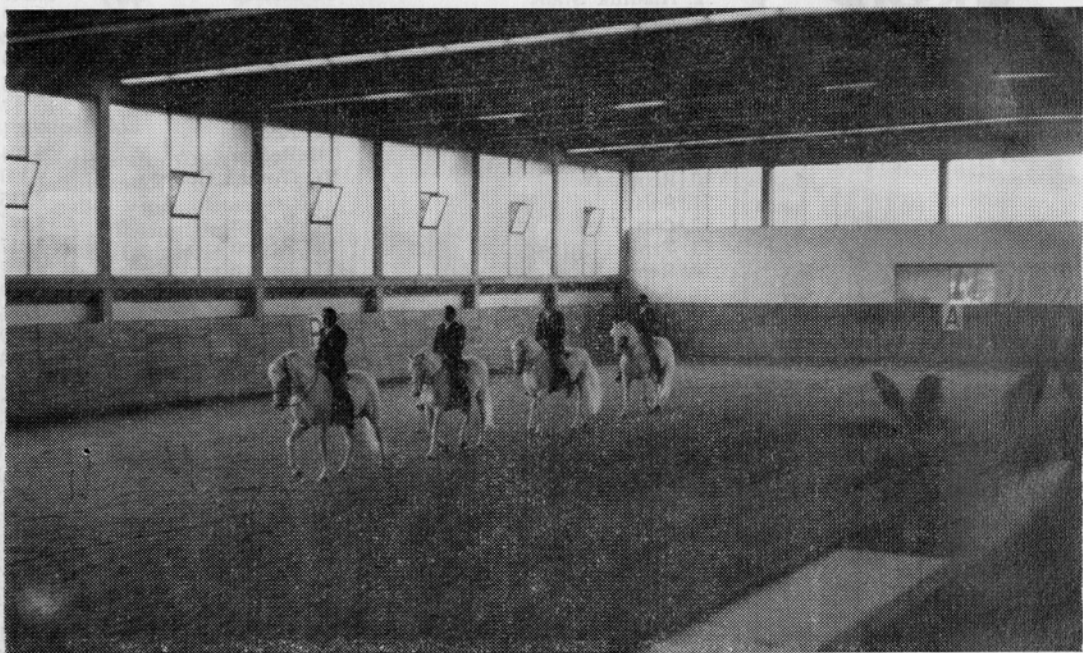
FOTO VESTI

Stara pota

Strinjam se, tovariši, s tistim, kar je povedal tovariš predgovornik. Tudi to je res, kar je povedala tovarišica Angelca. Ni ti tistega, kar je našteval Fonza, ne zavračam, toda naš strokovni kolegij je odločil tako, kot smo vam predložili. Zaradi tega bi bilo nesmiselno sedaj razmiš-

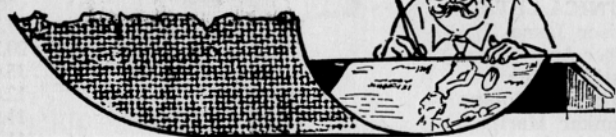
ljati v tej smeri, da bi se mi naredili bolj pametne od našega posvetovalnega organa, da bi morda poskušali ovreči njihovo in iskati neke nove spremembe in dopolnila. Toliko v premislek, tovariši, sicer pa ima vsak od vas pravico povedati svoje mnenje. Zeli še kdo kaj vprašati? Ni hče. Dobro. Torej je enoglasno sprejeto.

(Prisklednikov Riko)

V Lipici so si lani delavci iz DSSS ogledali zelo zanimiv program dresiranih konj. Gledalcem je na voljo velika dvorana, kjer iz klopi ob strani opazujejo plešoče konje z uniformiranimi jezdecimi. (foto Salamun)

za razvedrilo

Dve dami sta se srečali v super-marketu:

Prva: »Prosim, sprejmite moje globoko sožalje. Slišali smo, da ste pred kratkim izgubili moža. Kaj se je zgodilo pravzaprav? Tromboza?«

»Ne«, je odgovorila druga. »Nekoga jutra sem se zbudila in mrtev je ležal poleg mene.«

»Oh«, je zavzdihnila prva. »to pa res ni bilo kaj posebnega!«

»Res, Kaj pa se je vznemirljivega zgodilo?« vpraša tajnica.

Dva prijatelja se pogovarjata o taščah.

Prvi: »Pravijo, da so tašče prepirljive, pravi zmaji. Moja tašča je pravi angel.«

Drugi: »Ti imaš pa srečo. Moja pa še vedno živi.«

Stara zakonca (91, 90) sta se napotila k advokatu, staremu družinskemu prijatelju, da se pogovorijo o zakonski razvezi.

Advokat: »Zaradi česa sta prišla? Da se bosta po tolikih letih ločila?«

Zakonca: »Čakala sva, da so otroci pomrli. Zdaj so zares preskrbljeni.«

»Slišal sem, George, da se boš poročil. Kje pa boš preživel medene tedne?«

»Mislim, da bom potoval v Grčijo.«

»To pa bo čudovito! Koga pa nameravaš vzeti s sabo?« je vprašal Tom.

Fant je z dekletom potoval po deželi. Ustavil je avto pred starodavnim gradom in dejal: »To pa je drugi najlepši pogled v tej pokrajini.«

»O, jaz sem pa vedno verjela na prvi pogled,« je dodala dekle.

Vesna

»Natakar!«

»Da, gospod.«

»Ali je postrežba vključena v tale račun?«

»Da, gospod, toda ni pa napitnina!«

Šef reče tajnici, ki pride v službo ob 11.30 namesto ob 9.00:

»Veste, morali bi biti v službi točno ob 9.00.«

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Branko Sodja, Franc Mencinger, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Anton Repe, Samka Zukič, Ciril Kraigher in Marija Urankar.

Lep sončen dan je bil v oktobru. Vodička seznanja gledalce s konji in njihovim načinom življenja, dela in prehranjevanja (foto Salamun)